

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีหลักการสำคัญที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และต้องสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยสรุปขั้นตอนหลัก ๆ ได้ดังนี้:

๑. การเตรียมการ

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการ: ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำและประสานงานแผน
๒. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์:
 - รวบรวมข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ เช่น ศักยภาพ สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน (เช่น จากแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน)
 - วิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) และประเมินสถานการณ์การพัฒนา
 - นำข้อมูลจากแผนพัฒนาในระดับที่สูงกว่ามาพิจารณา (เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๒. การจัดทำร่างแผนพัฒนา

๑. จัดทำร่างเค้าโครงแผน: คณะกรรมการสนับสนุนฯ นำข้อมูลที่วิเคราะห์มาจัดทำร่างเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่น (เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนา)
๒. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น:
 - คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุม ประชาคมท้องถิ่น เพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะจากประชาชน
 - มีการพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่ประชาชนเสนอมา เพื่อจัดลำดับความสำคัญและบรรจุในร่างแผน
๓. จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น: คณะกรรมการสนับสนุนฯ นำผลการประชาคมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาจัดทำ ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นหมวดหมู่ (ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนา, แผนงาน/โครงการ, งบประมาณ)

๓. การพิจารณาและประกาศใช้

๑. **เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น:** คณะกรรมการสนับสนุนฯ เสนอร่างแผนฯ ต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา
๒. **เสนอผู้บริหารท้องถิ่น:** เมื่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเห็นชอบแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่น (เช่น นายก อบจ./นายกเทศมนตรี/นายก อบต.) จะนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
๓. **พิจารณาโดยสภาท้องถิ่น:**
 - สภาท้องถิ่น (เช่น สภา อบจ./สภาเทศบาล/สภา อบต.) พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - เมื่อสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนฯ ให้ผู้บริหารท้องถิ่น
๔. **ประกาศใช้แผน:** ผู้บริหารท้องถิ่นลงนาม **ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น**
๕. **การแจ้งและประกาศ:** อปท. ต้องประกาศแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ

๔. การนำไปปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๑. **จัดทำแผนการดำเนินงาน:** อปท. จัดทำ **แผนการดำเนินงาน ประจำปี** เพื่อแสดงรายละเอียดโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนั้น ๆ
๒. **การติดตามและประเมินผล:**
 - แต่งตั้ง **คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น**
 - คณะกรรมการฯ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนการดำเนินงาน
 - รายงานผลและเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือจัดทำแผนในปีต่อไป